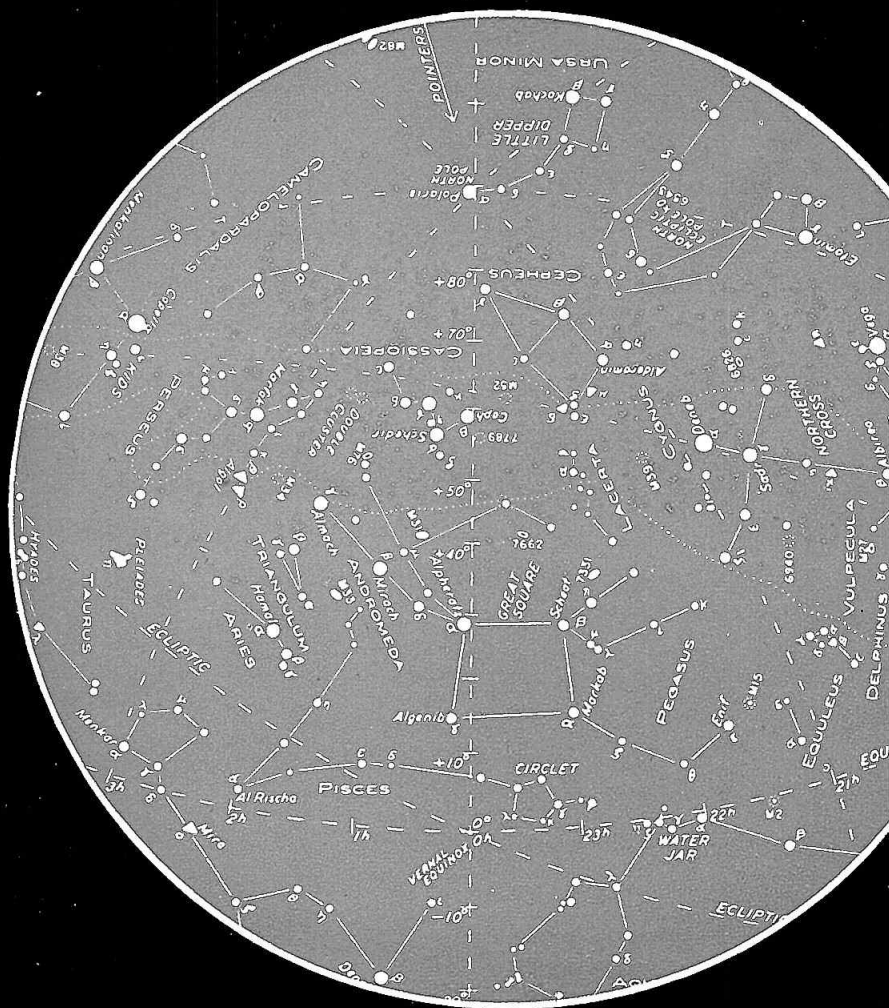

1962

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA

Nakladatelství

Československé akademie věd

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Sekce matematicko-fyzikální

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA

1962

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Vědecký redaktor prof. dr. Josef M. Mohr
Recensent Pavel Mayer, prom. fyzik

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA 1962

Sestavili

JIŘÍ BOUŠKA, VLADIMÍR GUTH,

BEDŘICH ONDERLIČKA

a spolupracovníci

Ročník 38

NAKLADATELSTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

PRAHA 1961

PŘEDMLUVA

V letošním ročníku Hvězdářské ročenky není podstatných změn proti ročníku minulému. Části A, B, D (zatmění Slunce a zákryty hvězd) a F zpracoval Vl. Guth, části C, D (zatmění Měsíce) a E J. Bouška, části G a H B. Onderlička. Přehled vědeckých časových signálů sestavil V. Ptáček a tabulku pásmových časů L. Webrová. Na přehledu pokroků v astronomii spolupracovali: J. Bouška (5), M. Kopecký (3), L. Kresák (6), B. Onderlička (4), J. Ruprecht (7—11), L. Sehnal (2) a L. Webrová (1). Vysvětlení k Hvězdářské ročence zpracoval J. Bouška.

V květnu 1961

Autoři

KALENDÁŘNÍ DATA ROKU 1962

Rok 1962 *řehořského (gregoriánského)* kalendáře, tř. nového stylu, je rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středo-evropské půlnoci.

Rok 1962 *juliánského* kalendáře, tř. starého stylu, je také rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se dnem 14. ledna 1962 nového stylu.

Základy roku 1962 v řehořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh	11	epakta	24
(perioda 28letá)			
zlaté číslo	6	nedělní písmeno	G
(perioda 19letá)			
římský počet	15	velikonoční neděle	22. IV.

Jiné éry a periody:

Rok 1962 *křesťanské éry* (ab incarnatione Domini) se shoduje:

a) s rokem 7470/7471 *světové éry řecké* neboli *byzantské*. Rok 7470 začal 1. září 1961 jul., rok 7471 začne 1. září 1962 jul.

b) s rokem 6675 *juliánské periody Scaligerovy*. Rok 6675 začne dnem 1. ledna 1962 jul.

c) s rokem 5722/23 *židovské éry*. Rok 5722 je přestupný rok zkrácený o 353 dnech, rok 5723 obyčejný rok nadpočetný o 355 dnech. Židovský nový rok připadá na 29. září 1962.

d) s rokem 2738 *olympiád*, a to s 2. rokem 685. *olympiády*. Počíná 1. července 1962.

e) s rokem 2715 *ab urbe condita* (od založení Říma), počíná 1. ledna 1962 jul.

f) s rokem 1381/1382 *mohamedánské éry hedžry*. Rok 1382 začíná při západu Slunce dne 4. června 1962, je přestupným rokem (Kabisah) o 355 dnech. Ramadan začíná dne 6. února 1962.

g) s rokem 1883/1884 *indické éry*. Saka. Rok 1884 začíná dne 22. března 1962.

h) s rokem 2622 *japonské éry* (37 rokem Shova). Začíná 1. ledna 1962.

Besselův rok 1962,0 (annus fictus) začíná 1961. XII 31 v 19^h55^m SČ = = 1962. I. 0,830, je to v okamžiku, kdy střední délka Slunce ovlivněná aberací je 280°.

Juliánské dni. Datum 1962. I. 1. 0^h SČ = 2437665,5 juliánské periody. Juliánské dni jsou uvedeny v denní sluneční efemeridě; počínají v poledne světového času, a to o 12^h později než střední dni téhož data.

Astronomické doby roční

Začátek jara, jarní rovnodennost	III. 21.	3 ^h 30 ^m 01 ^s SEČ
Začátek léta, letní slunovrat	VI. 21.	22 ^h 24 ^m 41 ^s SEČ
Začátek podzimu, podzimní rovnodennost ..	IX. 23.	13 ^h 35 ^m 27 ^s SEČ
Začátek zimy, zimní slunovrat	XII. 22.	9 ^h 15 ^m 19 ^s SEČ

POLOHA NĚKTERÝCH NAŠICH HVĚZDÁREN

Místo	Zem. délka vých. od Greenw.	Zeměpisná šířka	Oprava hvězd. času	Nadm. výška
<i>Praha 5-Smíchov</i> Astron. ústav KU	0 ^h 57 ^m 34 ^s ,9 14°23' 43",2	+50°04'36"	− 9 ^s ,46	267 ^m
<i>Praha 1-Petřín</i> Lidová hvězdárna	0 ^h 57 ^m 35 ^s ,8 14°23' 58 ^s ,0	+50°04'56"	− 9 ^s ,46	327 ^m
<i>Praha 1-Klementinum</i> býv. Pražská stát. hvězd.	0 ^h 57 ^m 40 ^s ,3 14°25' 04",5	+50°05'16"	− 9 ^s ,47	197 ^m
<i>Praha 1-Astron. ústav</i> Čes. vys. učení techn.	0 ^h 57 ^m 40 ^s ,9 14°25'14",0	+50°04'40"	− 9 ^s ,47	237 ^m
<i>Ondřejov-observatoř</i> Astron. ústavu ČSAV	0 ^h 59 ^m 08 ^s ,1 14°47' 01",0	+49°54'38"	− 9 ^s ,71	528 ^m
<i>Brno-Astr. ústav P. U.</i>	1 ^h 06 ^m 21 ^s ,2 16°35' 18",0	+49°12'15"	− 10 ^s ,90	301 ^m
<i>Skalnaté Pleso, observ.</i> Astron. ústav SAV	1 ^h 20 ^m 58 ^s ,8 20°14'42",0	+49°11'20"	− 13 ^s ,30	1783 ^m

Důležité upozornění. Počínaje rokem 1960 jsou některé údaje uvedeny pro rovnoměrně plynoucí čas efemeridový (*EČ*), jiné pro čas světový (*SČ*), většinou pak jsou uvedeny v čase středoevropském (*SEČ*), tj. v čase poledníku středoevropského 15° východně Greenwiche. Není-li jinak vyznačeno, jsou časy uvedeny v čase středoevropském (*SEČ*). Mezi těmito časy platí tyto vztahy:

$$\text{středoevropský čas (SEČ)} = \text{čas světový (SČ)} + 1^{\text{h}}00^{\text{m}}00^{\text{s}}$$

$$\text{efemeridový čas (EČ)} = \text{čas světový (SČ)} + \Delta T^{\text{s}}$$

$$\text{tj. středoevropský čas (SEČ)} = \text{efemeridový čas (EČ)} + 1^{\text{h}} - 00^{\text{m}} - 00^{\text{s}} \Delta T^{\text{s}}.$$

ΔT je veličina závislá na čase; určuje se dodatečně z pozorování.